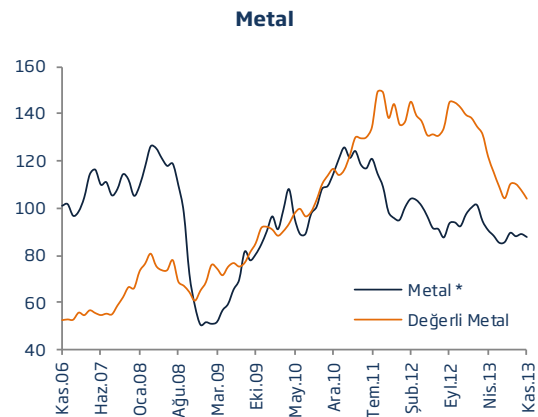
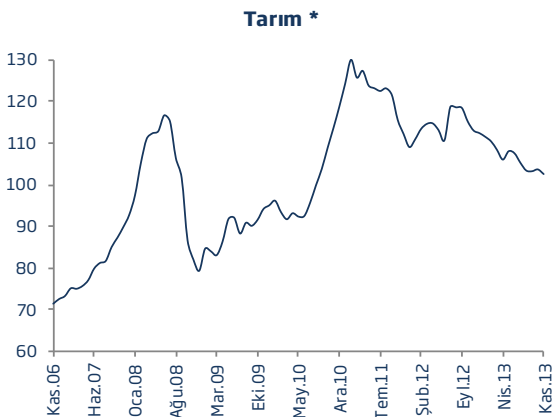
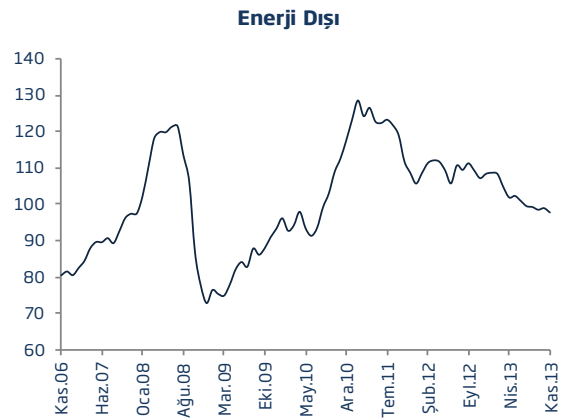
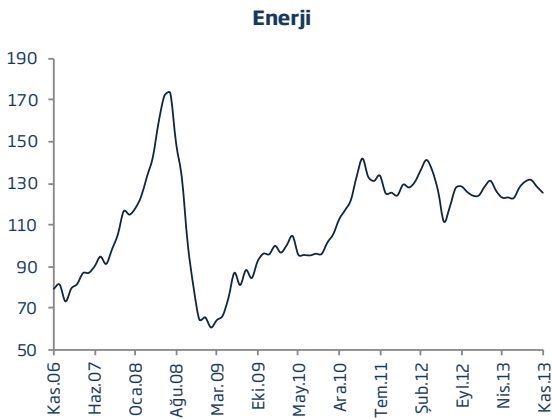

AHMET AŞARKAYA

- Kasım ayında emtialar genelinde aşağı yönlü bir seyir izlenirken fiyat endeksleri enerjide %2,2, ana metalde %1,4, tarım ürünlerinde %1,1 geriledi.
- Enerjide arz yönlü endişelerin Kasım ayında nispeten sakinleşmesi ve OPEC dışında kalan ülkelerde ham petrol üretiminin artacağına yönelik beklentiler fiyatların bir miktar gerilemesine neden oldu.
- Ana metallerde talebin olumlu seyrine karşın, üretimin artması ve yüksek stoklar fiyatları baskılamaya devam etti.
- Tarım ürünlerinde önceki sezon yaşanan kuraklığın ardından artan üretim paralelinde fiyatlar geriledi.
- Küresel kriz sonrası dönemde ABD Merkez Bankası Fed'in uyguladığı genişleyici para politikası likidite bolluğuna neden olurken emtia fiyatları da bu doğrultuda oldukça yükseldi. Ancak son bir yılda Fed'in genişleyici politikasını kademeli olarak terk edeceğine yönelik endişeler başta değerli metallere olmak üzere tüm emtiaları baskıladı. Ocak ayından itibaren Fed'in varlık alım programını aylık 85 milyar USD'den 75 milyar USD'ye indireceğini açıklamasının ardından emtia fiyatları aşağı yönlü seyrederken orta vadede belirsizliklerin azalması paralelinde fiyatlarda normalleşme olması beklenmektedir.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Ham petrol fiyatları Kasım ayında aylık bazda %2,7 oranında geriledi. Ekim ayında Suriye'ye ilişkin endişeler, bu ülkenin elindeki kimyasal silahları Birleşmiş Milletler gözetimine teslim etmesinin ardından azalmıştı. Buna ek olarak OPEC üyesi olmayan ülkelerde üretimin artıyor olması da petrol fiyatlarının Ekim ayında gerilemesine neden olmuştu. Kasım ayında ise İran'ın nükleer programına ilişkin görüşmelerde yol kat edilmesi ve OPEC ülkelerinde petrol üretiminin önümüzdeki yıllarda artacağı beklentisi petrol fiyatlarını baskılamaya devam etti. Buna karşılık, Libya'da petrol çıkarılan alanlara ve önemli limanlara gerçekleştirilen saldırılar petrol arzını olumsuz etkilerken fiyatları yukarı yönlü destekledi.
- Kasım ayında doğalgaz fiyatları nispeten yatay bir seyir izledi. Kasım ayının ilk yarısında olumlu seyreden hava koşulları nedeniyle fiyatlar kısmen düşse de ayın ikinci yarısında hava koşullarının kötüleşmesi ile artan talebe bağlı olarak fiyatların yeniden yükseldiği görüldü.
- Kasım ayında demir cevheri dışındaki tüm metallerde fiyatların gerilediği görüldü.
- Alüminyum fiyatları aylık bazda %3,7 oranında geriledi ve Temmuz 2009'dan bu yana en düşük seviyeleri gördü. Üretim kapasitesinin azaltılmaması nedeniyle arz fazlası olması fiyatları olumsuz etkilemeye devam ederken, stokların da oldukça yükseldiği dikkat çakti.
- Nikel fiyatları da Mayıs 2009'dan bu yana en düşük seviyelere gerilerken aylık bazda %3,1 oranında düşüş kaydetti. Diğer metal ürünlerinde olduğu gibi nikel üretiminde de kapasite fazlası nedeniyle aşırı arz sorunu yaşanırken, stokların iki yıldır düzenli olarak arttığı görüldü.
- Bakır fiyatları ise daha çok bakır madenciliğindeki artış sebebiyle aylık bazda %1,8 geriledi. Bakırda üretim normal seviyelerde seyrederken, stoklarda da yıl ortasından bu yana görülen gerileme eğilimi devam etti.
- Kasım ayında fiyatı yükselen tek ana metal demir cevheri olurken, artış aylık bazda %2,8 olarak kaydedildi. Artışın en önemli nedeni Çin'in yüksek talebi oldu. Kasım ayında Çin'in demir cevheri ithalatı tarihi yüksek seviyelere ulaştı.
- Aralık ayı başında Endonezya hükümeti aldığı kararla 12 Ocak 2014'ten itibaren işlenmemiş demir cevheri ihracatına yasak getirdi. Kararın demir cevheri fiyatlarının dışında nikel ve bakır fiyatları üzerinde de etkili olması bekleniyor.
- Kasım ayında değerli metallerde fiyatların aşağı yönlü seyrettiği görüldü. Altın fiyatları aylık bazda %3,1, gümüş fiyatları ise %5,3 oranlarında geriledi. Fed'in uzunca bir süredir sürdürdüğü varlık alım programında kademeli olarak azaltmaya gideceği beklentisi Kasım ayında değerli metallerin fiyatlarını olumsuz etkiledi.
- Kasım ayında fiyatı en hızlı gerileyen emtia %5,8 ile buğday oldu. Küresel üretimin yüksek olması fiyat düşüşünde önemli rol oynarken, Kanada ve Avustralya'da hasadın beklenenden fazla gerçekleşmesi de fiyatların gerilemesinde etkili oldu.
- Şeker fiyatı aylık %5,4, pamuk fiyatı ise %5,3 oranlarında geriledi. Şeker fiyatlarının seyrinde arz fazlası etkili olurken, pamuk fiyatlarını baskılayan en önemli faktör ise Çin'de gerçekleşen fazla üretim oldu.
- Arabica kahve arzının Brezilya'da yüksek seyretmesi ve Vietnam'da rekor düzeye ulaşan robusta kahve üretimine paralel olarak kahve fiyatları Kasım ayında %5,2 geriledi.
- Yıllık %38'in üzerinde değer kaybı yaşayan mısır fiyatlarındaki gerileme Kasım ayında da %1,3 ile devam etti. Arz fazlası ve stoklar nedeniyle düşen fiyatlar, artan talep paralelinde Kasım ayında kısmen normalleşme sinyalleri gösterdi.

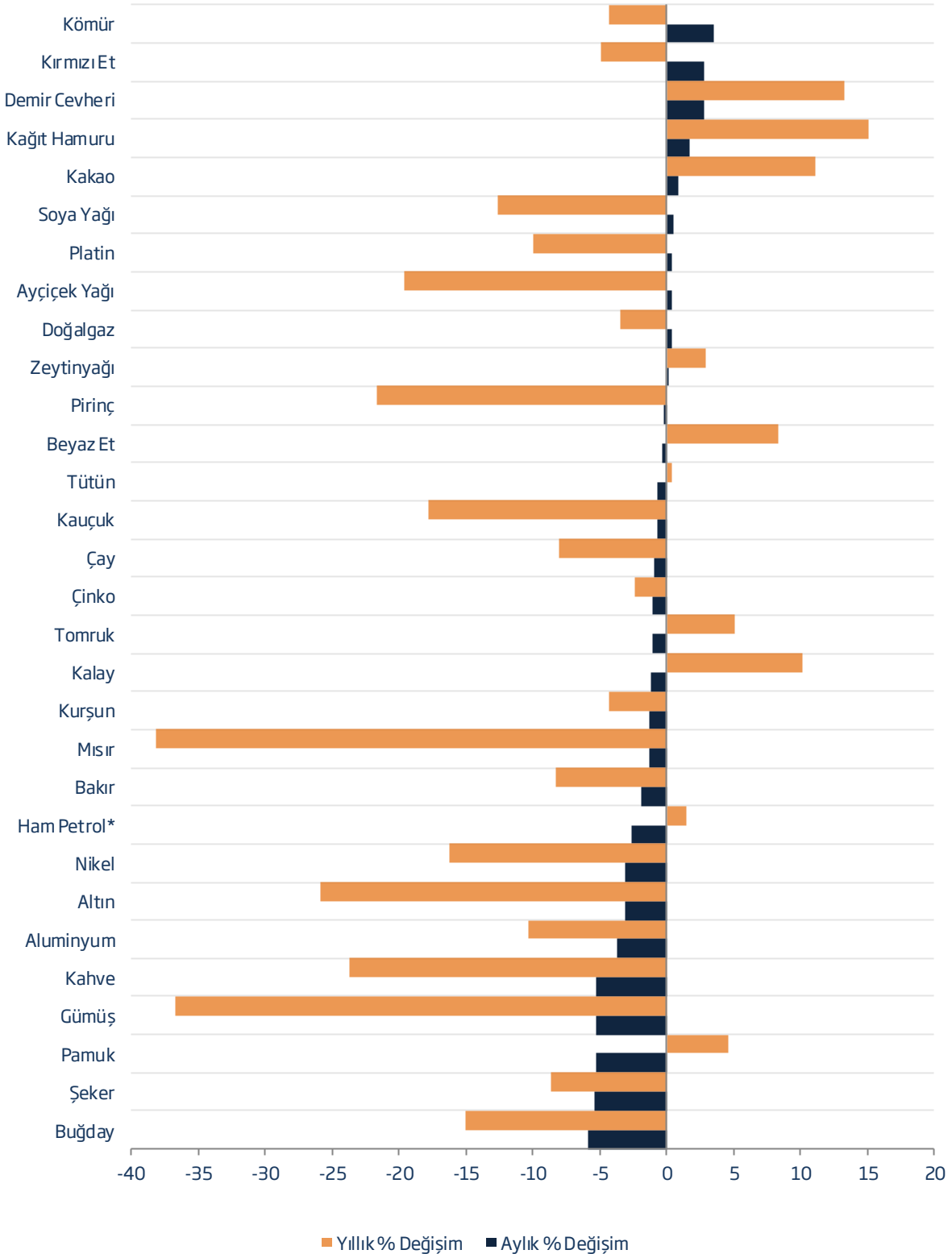
EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Son dönemde kaygıların yatışmış olmasına rağmen, dünyanın enerji açısından bağımlı olduğu Orta Doğu'da çıkabilecek siyasi risklerin petrol arzı üzerindeki temel risk olduğu değerlendirilmektedir. Brezilya'nın okyanustan çıkardığı petrolün halen arzu edilen düzeylere gelememiş olmasının yanı sıra, ABD'nin devreye giren yeni petrol sahalarının orta-uzun vadede tek başına fiyatları aşağı çekmekten uzak olduğu düşünülmektedir. Küresel ekonominin krizden çıkışı açısından, büyüme ve üretime ilişkin rakamların ne denli istikrar kazandığı muğlaklığını korumakta olup enerji fiyatlarında talep kaynaklı artışların en azından yakın gelecekte muhtemel olmadığı değerlendirilmektedir.
- Küresel talep koşullarının istikrarlı bir görünüm sergilemekten uzak olması ve 2013 yılı hasadı ile 2014 hasadına ilişkin beklentilerin olumlu seyretmesi tarımsal ürün fiyatlarını baskı altında tutmaya devam etmektedir. Bu nedenle gıda fiyatları üzerinde başlıca risklerin aşağı yönlü olduğu düşünülmektedir.
- Metal fiyatlarına ilişkin geçen aylardaki beklentilerimiz geçerliliğini korumaktadır. Buna göre, metal fiyatlarında Çin kaynaklı talebin belirleyici olduğu, talepte kayda değer bir gelişme yaşanmaması ve arz artışının sürmesi durumunda, son iki yılda ortaya çıkan gerileme eğiliminin gelecek yıllarda da korunabileceği düşünülmektedir.

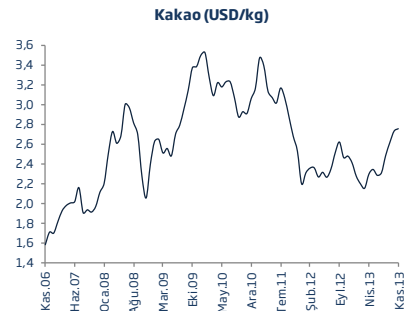
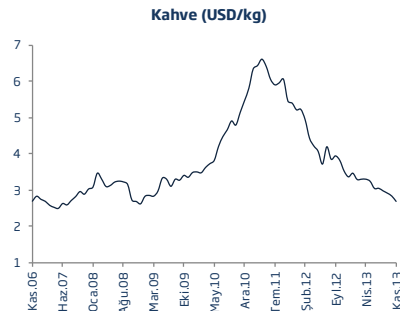
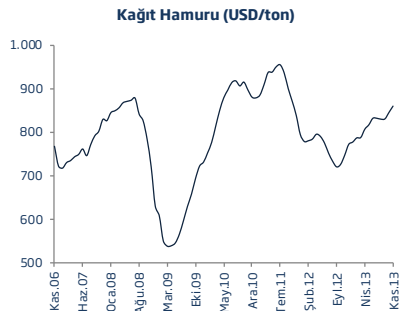
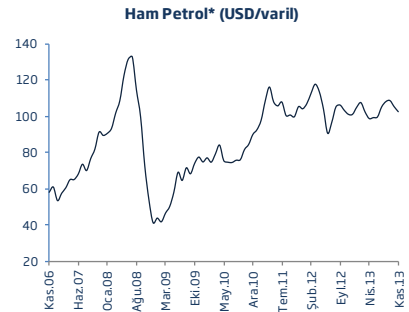
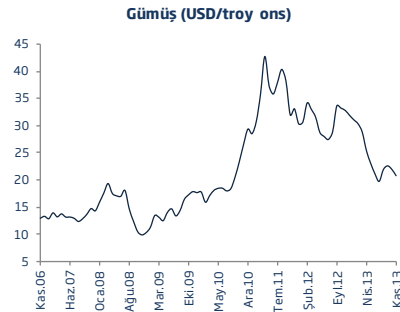
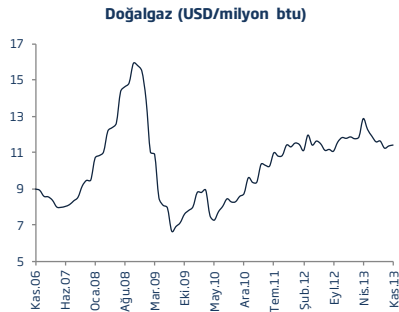
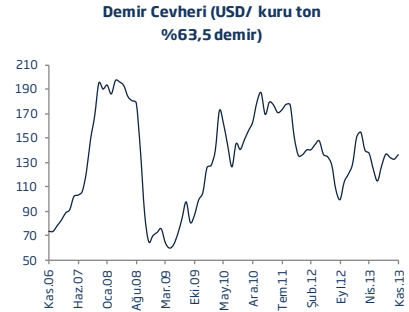
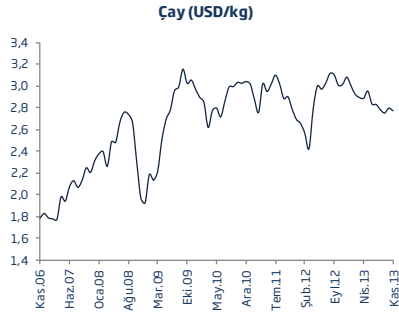
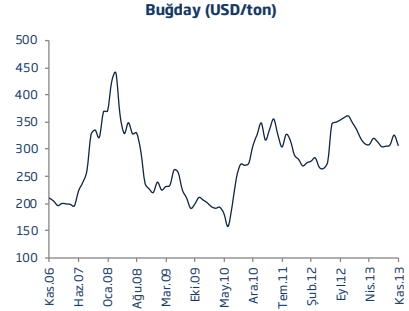
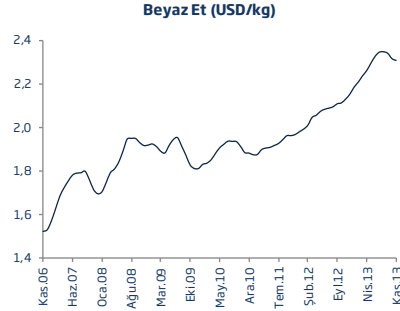
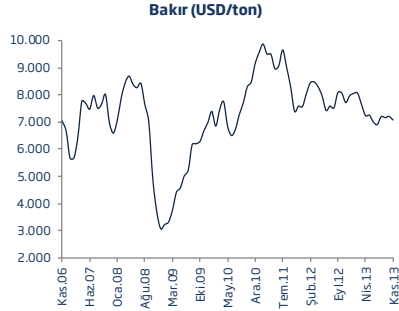
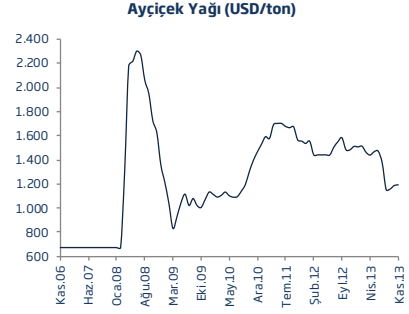
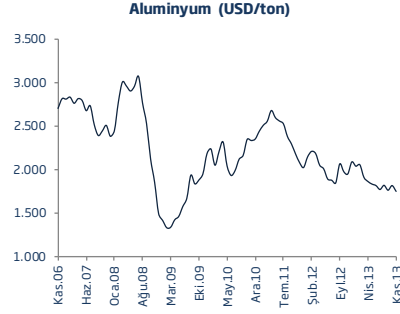
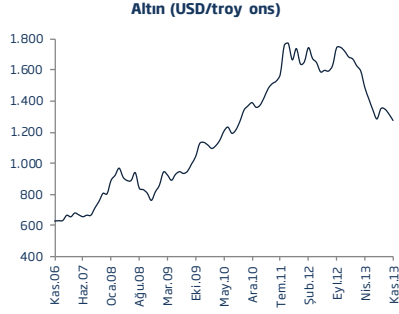
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin				
		2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025
Enerji										
Ham Petrol*	USD/varil	28	79	104	105	105	106	102	99	97
Kömür	USD/ton	26	99	121	96	85	88	90	95	100
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	4	8	11	12	12	12	11	11	10
Tarım										
Kakao	cent/kg	91	313	298	239	240	235	230	225	220
Kahve	cent/kg	192	432	598	411	310	330	340	345	350
Çay	cent/kg	188	288	292	290	280	288	291	308	325
Soya Yağı	USD/ton	338	1.005	1.299	1.226	1.100	1.075	1.050	1.025	1.000
Mısır	USD/ton	89	186	292	298	250	248	245	237	230
Pirinç	USD/ton	202	489	543	563	500	490	480	470	460
Buğday	USD/ton	114	224	316	313	315	310	300	287	275
Kırmızı Et	cent/kg	193	335	404	414	400	395	390	385	380
Beyaz Et	cent/kg	131	189	193	208	225	215	210	205	200
Şeker	cent/kg	18	47	57	48	39	39	38	37	35
Tomruk	USD/metre küp	275	429	485	451	460	460	465	505	535
Pamuk	cent/kg	130	228	333	197	200	203	205	226	250
Kauçuk	cent/kg	67	365	482	338	280	290	300	290	280
Tütün	USD/ton	2.976	4.333	4.485	4.302	4.350	4.200	4.150	4.100	4.050
Metal										
Aluminyum	USD/ton	1.549	2.173	2.401	2.023	1.800	1.850	1.900	2.045	2.200
Bakır	USD/ton	1.813	7.535	8.828	7.962	7.100	7.050	7.000	6.899	6.800
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	146	168	128	134	135	137	141	145
Kurşun	cent/kg	45	215	240	206	210	212	215	220	225
Nikel	USD/ton	8.638	21.809	22.910	17.548	14.000	15.000	16.000	16.971	18.000
Kalay	cent/kg	544	2.041	2.605	2.113	2.200	2.220	2.250	2.372	2.500
Çinko	cent/kg	113	216	219	195	190	215	220	230	240
Altın	USD/troy ons	279	1.225	1.569	1.670	1.380	1.360	1.350	1.325	1.300
Gümüş	cent/troy ons	495	2.015	3.522	3.114	1.480	1.450	1.400	1.323	1.250
Platin	USD/troy ons	545	1.610	1.719	1.551	2.250	2.270	2.280	2.290	2.300

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Kasım 2013)

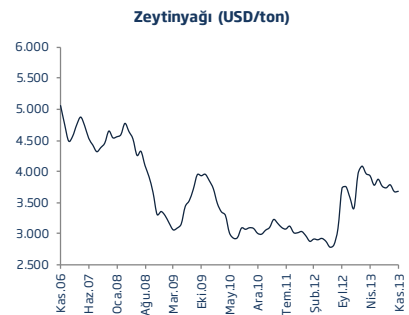
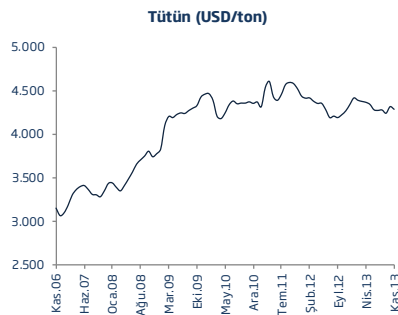
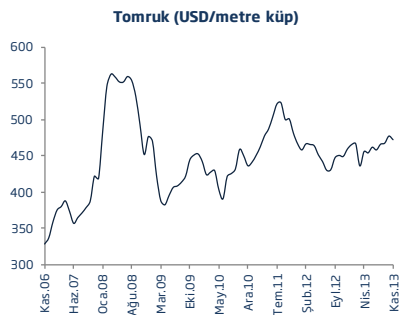
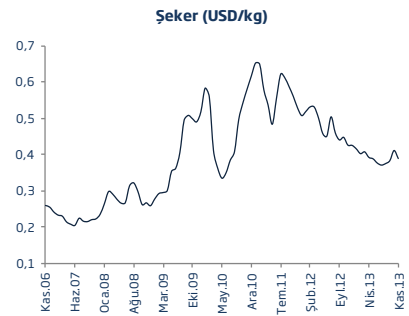
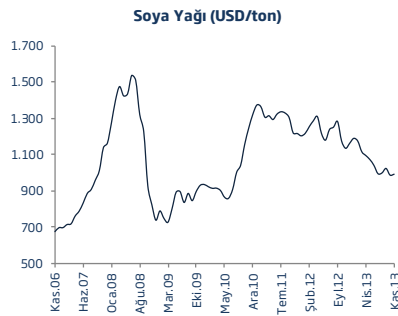
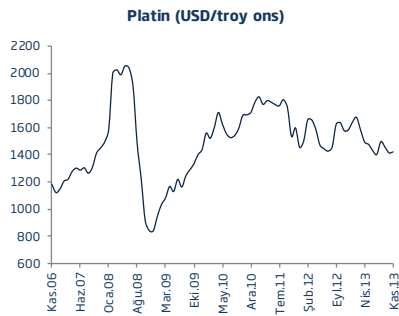
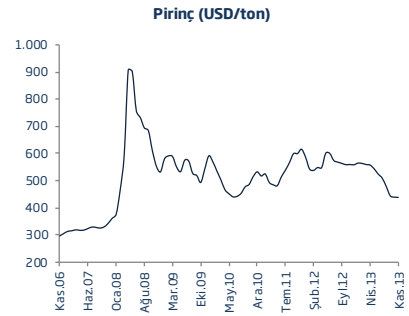
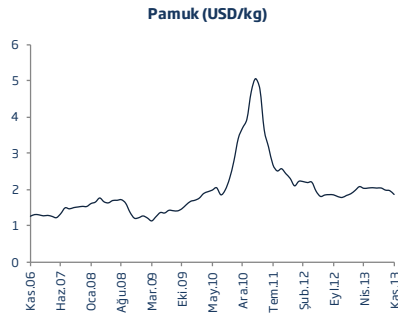
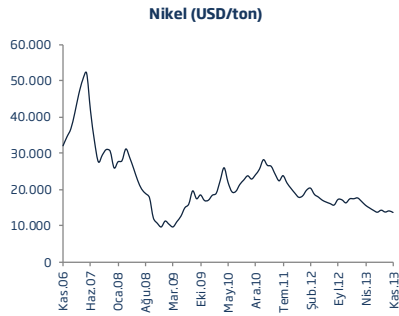
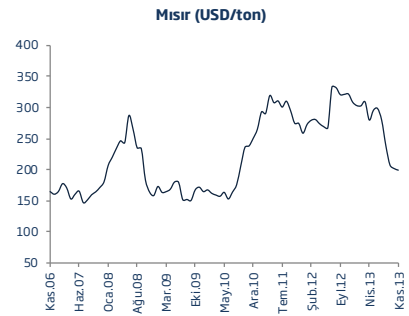
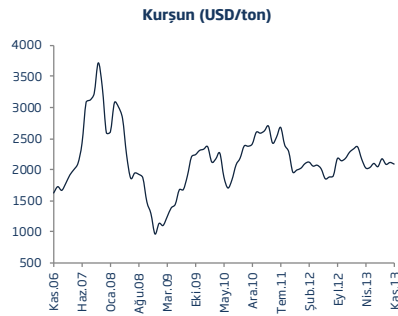
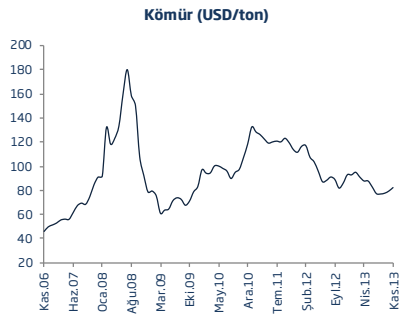
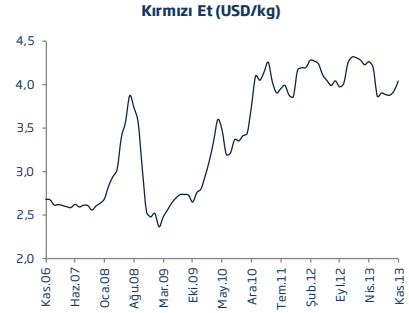
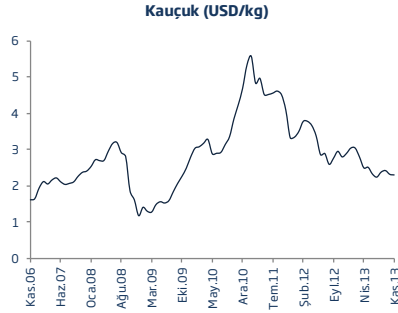
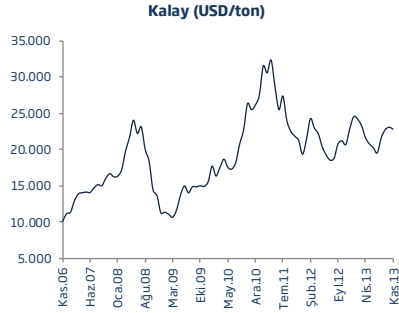
EMTİA FİYATLARI - I

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.